

Prædiken til påskedag 2020 (Matt 28,1 – 8)

Mennesker, som har oplevet en stor sorg, kan ofte fortælle om, hvor lidt trøst, der var at finde i de gængse trøstegrunde, "det kommer du over", "tiden læger alle sår". Det gør tiden langt fra altid. I fjernsynets serie om Scandinavian Star – katastrofen møder vi mennesker, der aldrig er kommet over de tab, som begivenheden påførte dem tredive år tidligere. Tiden gør ikke uden videre sorgen overkommelig, og ville det egentlig ikke også være stødende for den sorgramte at skulle tage til takke med løftet om sorgens overkommelighed. At gøre sorgen overkommelig er jo ret besat at gøre den, der mistedes overkommelig. Man har til forskellige tider kunnet høre mennesker fortælle, at den eneste rigtige trøst kom fra den, der havde mod til at sige: "Dette her kommer du aldrig over"; de ord kom fra en ægte medvider.

Egentlig tager de kendte trøstegrunde ikke livet selv alvorligt, for livet er netop ikke overkommeligt, sådan som vi gerne vil, at det skal være. Livet skal for os helst være til at håndtere, og allerhelst ved vore helt egne kræfter. Den ambition kan andres sorg komme til at forstyrre; da kan trøsten også få en biklang af selvberoligelse. Påskebudskabet er trøst i sorgen, men til forskel fra de mange utilstrækkelige trøstegrunde værner det om livet i den mangfoldighed, som modsætter sig vores forsøg på at gøre det overskueligt og overkommeligt. Derfor tilsiger det Guds nærvær særligt for det menneske, der må råbe sin følelse af forladthed ud i det tomme rum. Hvad der hændte den påskedag, får vi aldrig klarhed over. Der hændte noget, som modsætter sig alle forsøg på journalistisk klarhed. Det lever vi med, ja netop det lever vi med, uden den påtrængenhed, som trangen til klarhed også kan være udtryk for. Vi tror på et budskab, som ikke lader sig bevise. Det lader sig kun bevidne, men netop sådan, som bevidnet budskab, knytter det os sammen med de første vidner i en fælles tro og et fælles håb. Et godt budskab må kendes på sin evne til at skabe håb, evnen til at bryde den kredsende urørlighed op og sætte mennesker i bevægelse. Kvinderne ved graven blev sat i bevægelse, da de med frygt og stor glæde løb bort fra graven for at bringe englens budskab videre. De skyndte sig bort med nyt håb til det liv, som så ofte kan gøre mennesker små og fåmælte, men som vi ikke uden omkostninger kan gøre overkommeligt, for da kan vi ende med at gøre andre mennesker små og overkommelige. Søren Kierkegaard sagde, at mennesket er en syntese af frihed og nødvendighed, af timelighed og evighed. Hvor vi glemmer, at vi, også, er evige, ender vi meget troligt med kun at stole på vore egne kræfter, på alt det som, vi skal overleve på i den verden, hvor alting forgår, og hvor døden er det eneste, vi kan være sikre på. Da må det også blive en nødvendighed at gøre sig livet

overkommeligt, livet selv, og de sorger, som livet uundgåeligt byder på. Det er blevet sagt, at disciplene efter påskedag kom frem til en ny forståelse af, hvad Jesu gerning gik ud på. Det gjorde de naturligvis. De blev ikke stående ved det store nederlag langfredag. De kom videre. Men hvordan? Så vigtig menneskets egen iboende evne til at håndtere kriser også er, og så mange overbevisende eksempler den også har afgivet i de seneste uger, så er det ikke den styrke, påskeevangeliet handler om. Påskens budskab fortæller, at evigheden livsbekræftende og grænsesprængende brød ind i den verden, hvor det så tit, resigneret hedder, at der ikke er noget nyt under solen, den verden, hvor vi for at overleve må gøre os tingene, ja livet selv overkommeligt. Derfor var der heller ikke brug for at bortforklare nederlaget langfredag. Det fik lov til at blive stående i hele sin ubærlighed, for ressourcerne til at komme videre udsprang af andre kilder end menneskers egne kræfter til at håndtere livet, når det slår revner. "Frygt ikke", sagde englen til kvinderne ved graven, som en proklamation af, at livsangsten skulle vige for håbet, vige for troen på, at livet overgår, hvad vi selv kan håndtere, og at det er godt sådan. Evigheden brød ind i det timeliges, det forgængeliges verden, ikke sådan som vi måske ofte forestiller os det evige, som det, der gør alt det tidsbundne og forgængelig ligegyldigt, for det var Guds evighed, der brød ind, med den kærlige omsorg for de nære relationer, hvori vi genkender os selv. Sådan er evigheden, når det er Guds evighed, vi taler om. Her er vi set og hørt som de konkrete, skrøbelige og forgængelige væsener, vi er. Derfor begynder englen med at præsentere sig som medvider til den sorg, som kvinderne bærer på, da det hedder: "Jeg ved, at I søger efter Jesus fra Nazaret, den korsfæstede". I et af kirkens begravelsesritualer hedder det i en indledende bøn til Gud sådan: "Du ser vore sorger, det ved vi fra din kære søn, Jesus Kristus, vor Herre, som delte livet og døden med os her, for at vi skal dele hans liv i evighed". Det begynder med tilliden til at vide sig set og hørt, hvor sorgen trænger sig på. Den tillid blev der også talt til i englens budskab til kvinderne ved graven. Budskabet til påskedag fortæller om det, der ikke kunne ske. Men pointen er ikke kun, og vel ikke først og fremmest, selve det umulige. Det umulige skete, fordi menneskets situation gjorde det nødvendigt. Budskabet var fra begyndelsen et budskab til trøst, en trøst, som overgår, hvad mennesker selv kan yde. Her kan vi kun modtage. Kvinderne ved graven modtog budskabet om, at deres elskede Herre og mester ikke kun var levende i deres erindring, men var en levende del af deres fremtid, ja levende som selve deres fremtid, levende som den, der lader os møde fremtiden med håb, trods alt. Påsken har sine opstandelsesvidner. Det var dem, som mødte den opstandne, for selve opstandelsen var der ingen vidner til. Det er så

sandt, at ingen så vor Herre ud af graven gå. For det, der aldrig kunne ske, det skulle intet øje se. Det begyndte ikke med iagttagelsen, ikke med beskuelsen, ja det begyndte ikke engang med visionerne af den opstandne. Det begyndte med et budskab, som var, og er stærkt nok, troværdigt nok til at bringe mennesker i bevægelse og kalde på den meddelsomhed, der leder andre frem til mødet med den opstandne. Påskedag, den er kirkeårets vigtigste dag. Hvad skulle vi holde Gudstjeneste på kirkeåret igennem om ikke på det, der hændte påskedag? Kirken lever på et budskab, som vi aldrig trænger til bunds i, et budskab, som er og bliver uoverkommeligt for tanken. Men af det udspringer et håb, som vi burde kunne gå ind i hver ny dag med, også hvor alting ser uoverkommeligt ud, for os selv eller for vore medmennesker. Amen